

'n Vergelykende histomorfologiese assessering van die testis van twee *Clarias* spesies van die Okavango Delta, Botswana

Authors:

M.L. Mokae¹
G.M. Wagenaar²
Nico J. Smit²

Affiliations:

¹Centre for Aquatic Research,
Department of Zoology,
University of Johannesburg,
South Africa

²School for Environmental
Sciences and Development,
North-West University,
Potchefstroom Campus,
South Africa

Correspondence to:

M.L. Mokae

Email:

lolom@uj.ac.za

Postal address:

PO Box 524, Auckland Park
2006, South Africa

How to cite this abstract:

Mokae, M.L., Wagenaar,
G.M. & Smit, N.J.,
2012, "n Vergelykende
histomorfologiese
assessering van die testis
van twee *Clarias* spesies
van die Okavango Delta,
Botswana", *Suid-Afrikaanse
Tydskrif vir Natuurwetenskap
en Tegnologie* 31(1), Art.
#323, 1 page. <http://dx.doi.org/10.4102/satnt.v31i1.323>

Note:

This abstract was initially presented at the annual Biological Sciences Symposium, presented under the protection of the *Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns*. The symposium was held at the University of Johannesburg on 01 October 2011.

Comparative histomorphological assessment of the testes of two *Clarias* species from the Okavango Delta, Botswana. The testes of two *Clarias* species from the Okavango Delta were assessed because of their colour differences. Three histological stains were used to enhance the cellular detail in the testes. The lobules and different cell types were detected and described and used for the determination of sexual maturity.

Die testis van twee *Clarias* spesies wat in die Okavango Delta voorkom, is histomorfologies geassesseer om die verskil in struktuur te beskryf, omdat die twee spesies se testiskleur verskil met die *Clarias ngamensis* 'n swart testis en die *Clarias gariepinus* 'n roomkleurige testis. Min navorsingsprojekte in die omgewing fokus op die normale histomorfologie van organe in viisspesies. 'n Gedetaileerde histologiese beskrywing van die normale testis van *C. gariepinus* is reeds gedoen op vis wat onder gekontroleerde toestande in 'n laboratorium uitgebroei is, in water wat geen toksiese stowwe bevat nie. Dit is belangrik om die normale histomorfologie te beskryf van die testis van vis wat nie aan besoedeling blootgestel is nie. Hierdie inligting kan dan in toekomstige toksisiteitstudies as 'n biomonitoringsmeganisme gebruik word in die histologiese en histomorfologiese assessering van die testis beide in die veld asook in die laboratorium.

In Augustus 2006 en Augustus 2007 is *C. ngamensis* ($n = 15$) en *C. gariepinus* ($n = 15$) versamel in die Shakawe Pypsteel in die Okavango Delta. Die vis is in 'n veldlaboratorium aangehou wat in 'n akwarium wat belug is totdat die vis ondersoek kon word in die veldlaboratorium. Testis monsters is in 10% gebufferde formalien gefikseer en na die Universiteit van Johannesburg vervoer waar die weefsel verder geproseseer is deur gebruik te maak van standaard histologiese tegnieke. Ligmikroskopie is gebruik om die testikulêre morfologie en ontwikkelingstadia van die testis te beskryf. Hematoksilien en Eosien (H&E), 'Periodic Acid Schiff' (PAS), 'Perl's Prussian Blue' en 'n 'Silver Stain Solution' kleurmetodes is gebruik om die fyner sellulêre detail in die testis van die skerptand- en stomptandbaber waar te neem. Strukture in die testis soos die lobules, verskillende seltypes (spermatogonia, spermatosiete, myoid grensselle, fibroblaste, Leydig- en Sertoliselle) is waargeneem en beskryf.

Resulte uit die studie (1) vorm 'n histomorfologiese basislyndata van vis wat in 'n ongerepte vleiland voorkom en wat vergelyk kan word met die veranderinge wat in babers wat in besoedelde sisteme voorkom, (2) dra by tot die beperkte databasis van die normale histomorfologie van die testis van Suider-Afrikaanse varswater viisspesies en (3) verbreed die akademiese kennis en vaardighede wat benodig word om die vleiland ekosisteme in Suider-Afrika te bewaar.